

Asia: VN/18967/2025

Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne

Ammatillisesta koulutuksesta annettua valtioneuvoston asetusta (673/2017) ehdotetaan muutettavaksi siten, että

1. yhteisten tutkinnon osien työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen osa-alueen nimi muutetaan työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Muutos liittyy hallitusohjelmakirjaukseen koskien liikuntaa ja terveystietoa.
2. uudistetussa asetuksessa huomioidaan vuoden 2024 lopulla vahvistettujen lakien edellyttämät muutokset.
3. ns. SORA-tutkinnot päivitetään.

Metsäkoulutus ry lausuu seuraavan.

Asetusluonnos luku 6, § 20, mom.1. ns. SORA-tutkintojen päivitysesitys sisältää metsäalan perustutkinnosta metsäkoneenkuljetuksen osaamisalan sekä metsäalan metsäkoneenkuljetuksen osaamisalan ammattitutkinnon, mikä on perusteltua. Metsäkoulutus ry esittää, että valtioneuvoston asetusluonnoksen 20 § lisätään metsäalan perustutkinnon metsätalouden osaamisalan metsuri-metsäpalvelujen tuottajan perustutkinto sekä metsätalouden osaamisalan metsurin ammattitutkinto.

Metsuri-metsäpalvelujen tuottajalta vaaditaan työssä hyvää fyysistä kuntoa, jotta suoriutuu työtehtävistään työturvallisesti ja tuloksellisesti riittävällä tuottavuudella. Työsuhteisen ammattimetsurin tai yrittäjämetsurin työpäivä on kahdeksan tuntia, josta sahatyön (moottori- ja raivaussaha) osuus tutkimusten mukaan 6,5 tuntia. Erikoispuiden ja ylisuurten puiden kaadot sekä

alustan raivaukset ovat puunkorjuussa yleisimpiä metsuritöitä ja hoitotöistä erilaiset taimikonhoitokohteet. Kaikki nämä edellyttävät kokoaikaista työskentelyä sahan kanssa vaikeissakin maasto-olosuhteissa. Työhön voi liittyä myös puuhun kiipeämistä ja kykyä toimia korkealla, tarkkaavaisesti ja turvallisesti pitkäkestoisestikin. Usein puita joudutaan poistamaan vaarallisista paikoista, kuten sähkölinjoilta. Metsuri-metsäpalvelujen tuottaja -koulutukseen valittavien tulee sekä terveydentilaltaan että toimintakyvyltään olla kykeneviä käytännön metsurin työtehtäviin.

Vuosina 2011–2021 valmistui kaikkiaan 1568 metsuri-metsäpalvelujen tuottajaa (143/vuosi). Tarve on 230 metsuria vuodessa. (Savotta 2025. Metsäteho 2020). Metsuri-metsäpalvelujen tuottajista on työmarkkinoilla pula, sillä vuosina 2011–2021 valmistuneista metsuri-metsäpalvelujen tuottajista metsäalalla koulutusta vastaavassa työssä työskenteli vain 16 %. Kun ajanjaksolla valmistui keskimäärin 143 metsuria vuodessa, tarkoittaa se vain 23 työllistymistä työsuhteiseksi ammattimetsuriksi tai metsuriyrittäjäksi. Alle 20-vuotiaana tutkinnon suorittaneiden osuus oli 22 % ja likimain yhtä suuri osuus oli yli 50-vuotiaita tutkinnon suorittaessaan. (TTS 464.2022)

Metsuri-metsäpalvelujen tuottajakoulutus tulee profiloida metsurin ammattiin tähtäävien kouluttamiseksi ja sen opiskelijavalintaan on palautettava soveltuvan terveydentilan vaatimus (SORA-tutkinto). (Lautanen,

Kilpeläinen, Jaakkola, Kaplas, Manner, Mäkelä, Nieminen, Palojärvi, Sirviö, Tähkänen. Metsäalan perustutkinnon työelämävastaavuus ja tutkinnon kehittäminen, työryhmämietintö. TTS 476:2024, s.38–42).

Metsuri-metsäpalvelujen tuottajakoulutukseen on saatava hakeutumaan määrällisesti riittävä määrä ammattimetsurityöhön kykeneviä ja motivoituneita opiskelijoita. Tarvitaan enemmän metsäalan toimijoiden imagotyötä nykypäivän metsureiden ja yrittäjämetsureiden työstä. Samalla oppilaitosverkoston tuloksekkaiden ammattimetsurikouluttajien elinmahdollisuudet on turvattava. Metsuri-metsäpalvelujentuottajatutkinnossa on palautettava opiskelijaksi valinnan edellytykseksi ammattiin soveltuvan terveydentilan vaatimus. Näin pystytään ohjaamaan opiskelijoiksi otettavia hakijoita työelämässä tarvittavien ammattilaisten suuntaan. (Metsätalouden koulutuksen kehittämisverkoston loppuraportti. MMM 3:2022, s.14–21).

Asetusluonnos luku 1, § 2, mom.5 yhteisten tutkinnon osien työkyvyn ja hyvinvoinnin edistäminen osa-alueen nimimuutos on perusteltu ja oikeansuuntainen huomioiden mm. metsäkoneenkuljettajakoulutuksen soveltuvuuskokeen pilotoinnissa saadut tutkimustulokset. (Lautanen, Karhu, Hämäläinen. Soveltuvuuskokeella mitattavat metsäkoneopiskelijoiden opintomenestykseen vaikuttavat tekijät ja niiden hyödynnettävyys opetuksessa 2025, TTS 484, s.21–22).

Metsäkoneenkuljettajan työ perustuu havaintomotoriikan kautta hienomotoristen taitojen tuottamiseen. Opetuksessa tulee kiinnittää huomiota motoristen taitojen oppimisprosessin etenemiseen. Hienomotorinen kyvykkyys on suhteellisen pysyvä perinnöllinen ominaisuus, joka vaikuttaa siihen, miten hakijan on mahdollista oppia hienomotoriikkaa vaativia liikkeitä. Liikkumisella luodaan pohja ja edistetään hienomotoristen taitojen kehittymistä. Ammatillinen koulutus on viimeisiä mahdollisuuksia vaikuttaa nuorten liikuntatottumuksiin, sillä hienomotorisen kehityksen viimeinen, omaksuttujen taitojen hyödyntämisen vaihe, alkaa tuolloin 15.–16. ikävuoden aikana ja kestää koko loppuelämän (Kauppi, 2017).

Metsäkoneenkuljettajan ammattia tukevien palloilulajien sisällyttäminen opintoihin tukee metsäkoneenkuljettajaopintoja hienomotoristen taitojen kehittymisessä, sillä pelkästään metsäkoneenkuljettajan ammatillisissa opinnoissa ei päästä sellaisiin liiketoistomääriin, että ne edistäisivät opiskelijan hienomotoriikkaa. Metsäkoneoppilaitosten työkyvyn ja hyvinvoinnin opintoihin on perusteltua sisältyä hienomotoristen taitojen kehittymistä tukevia liikuntalajeja, kuten palloilulajeja.

Osa-alueen nimeä olisi perusteltua tarkentaa kuitenkin seuraavasti: ”työkyvyn ja työhyvinvoinnin edistäminen”.

Metsäkoulutus ry on valtakunnallinen yhdistys, joka kehittää metsäalan koulutusta ja sen vetovoimaa.

Metsäkoulutus ry yhdistää metsäalan työelämän ja kaikki koulutusasteet. Metsäkoulutus ry:ssä on jäseniä

51. www.metsakoulutusry.fi

Manner Ville
Metsäkoulutus ry